

הַלְבוֹת מְלָכִים וּמִלְחָמוֹת פָּרָק ג

א. בַּעַת שֵׁיִשְׁבַּה הַמֶּלֶךְ עַל כֶּסֶף מַלְכוּתוֹ, כּוֹתֵב לוֹ סֵפֶר תּוֹרָה לְשִׁמּוֹ יֵתֵר עַל הַסֵּפֶר שֶׁהֵנִיחוּ לוֹ אֲבוֹתָיו; וּמִגִּיהוּ מִסֵּפֶר הָעֶזְרָה, עַל פִּי בֵּית דִּין שְׁלֹשְׁבָעִים וָאֶחָד.

ב. אִם לֹא הֵנִיחוּ לוֹ אֲבוֹתָיו סֵפֶר, אוֹ שְׁאֵבַד כּוֹתֵב שְׁנֵי סִפְרֵי תּוֹרָה: אֶחָד מִנִּיחוֹ בְּבֵית גִּנְזָיו, שֶׁהוּא מְצוּה בּוֹ כָּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל; וְהַשֵּׁנִי לֹא יִזּוֹז מִלִּפְנֵיו, אֲלֹא בַּעַת שִׁיכָנַס לְבֵית הַכֶּסֶף, אוֹ לְמַרְחָץ, אוֹ לְמָקוֹם שְׂאִין רָאוּי לְקִרְיָאָה. יוֹצֵא לְמִלְחָמָה וְהוּא עָמוֹ, נִכְנָס וְהוּא עָמוֹ, יוֹשֵׁב בְּדִין וְהוּא עָמוֹ, מִסֵּב וְהוּא כְּנָגְדוֹ שֶׁנֶּאֱמַר "וְהִיתָה עָמוֹ, וְקָרָא בּוֹ כָּל-יְמֵי חַיָּיו" (דְּבָרִים יז, ט).

ג. "לֹא יִרְבֶּה-לוֹ נָשִׁים" (דְּבָרִים יז, יז) מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמַדּוֹ שֶׁהוּא לּוֹקַח עַד שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה נָשִׁים, בֵּין הַנָּשִׁים בֵּין הַפִּילֻגְשִׁים, הַכֹּל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה; וְאִם הוֹסִיף אַחַת, וּבִעֲלָהּ לּוֹקָה. וַיֵּשׁ לוֹ לְגֶרֶשׁ, וּלְשֵׂא אַחֲרֵת תַּחַת זֶה שֶׁגֵּרֶשׁ.

ד. וְ"לֹא יִרְבֶּה-לוֹ סוֹסִים" (דְּבָרִים יז, יט) אֲלֹא כְּדֵי מְרַכְּבָתוֹ; אֲפִלּוּ סוֹס אֶחָד פָּנוּי לַהֲיֹת רֶץ לִפְנֵיו כְּדֶרֶךְ שְׁעוֹשִׁין שְׂאֵר הַמְּלָכִים, אֲסוּר. וְאִם הוֹסִיף, לּוֹקָה.

ה. וְלֹא יִרְבֶּה לוֹ כֶּסֶף וְזָהָב לְהֵנִיחַ בְּגִנְזָיו וּלְהַתְּגָאוֹת בּוֹ אוֹ לְהַתְּנָאוֹת בּוֹ, אֲלֹא כְּדֵי שִׁיתֵן לַחֲיִלוֹת שְׁלוֹ וּלְעִבְדָיו וּלְשִׁמְשׁוֹ. וְכָל כֶּסֶף וְזָהָב שִׁירְבֶה לְאוֹצֵר בֵּית ה', וּלְהִיּוֹת שֶׁם מוֹכֵן לְצָרְפִי הַצָּבוּר וּלְמִלְחָמוֹתֵם הָרִי זֶה מְצוּה לְהַרְבוֹתוֹ; וְאִין אֲסוּר אֲלֹא לְהַרְבוֹת לְעַצְמוֹ בְּבֵית גִּנְזָיו, שֶׁנֶּאֱמַר "לֹא יִרְבֶּה-לוֹ" (דְּבָרִים יז, יז). וְאִם הִרְבֶּה, לּוֹקָה.

ו. הַמֶּלֶךְ אֲסוּר לְשִׁתּוֹת דֶּרֶךְ שְׁכָרוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר "אֵל לְמְלָכִים שְׁתו-יַיִן" (מִשְׁלִי לא, ד). אֲלֹא יִהְיֶה עוֹסֵק בַּתּוֹרָה וּבְצָרְפִי יִשְׂרָאֵל, בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה שֶׁנֶּאֱמַר "וְהִיתָה עָמוֹ, וְקָרָא בּוֹ כָּל-יְמֵי חַיָּיו" (דְּבָרִים יז, ט). וְכֵן לֹא יִהְיֶה שָׁטוּף בְּנָשִׁים: אֲפִלּוּ לֹא הִיתָה לוֹ אֲלֹא אַחַת לֹא יִהְיֶה מְצוּי אֲצִלָּה תָּמִיד כְּשֶׁאֵר הַטְּפָשִׁים, שֶׁנֶּאֱמַר "אֵל-תִּתֵּן לַנָּשִׁים חֵילָךְ" (מִשְׁלִי לא, ג). עַל הַסֵּרֶת לְבוֹ הַקְּפִידָה תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר "וְלֹא יִסּוּר לְכָבוֹ" (דְּבָרִים יז, יז) שְׁלֻבּוֹ, הוּא לֵב כָּל קָהָל יִשְׂרָאֵל; וּלְפִיכֶךָ דְּבָקוֹ הַכְּתוּב בַּתּוֹרָה יֵתֵר מִשְׂאֵר הָעָם, שֶׁנֶּאֱמַר "כָּל-יְמֵי חַיָּיו".

ז. כָּכָר בְּאַרְנוֹ שְׁמִלְכֵי בֵּית דָּוִיד דָּנִין, וְדָנִין אוֹתָן, וּמַעֲיִדִין עֲלֵיהֶן. אֲבָל מְלָכֵי יִשְׂרָאֵל גָּזְרוּ חֻכָּמִים שֶׁלֹּא יִדּוֹן, וְלֹא דָּנִין אוֹתוֹ, וְלֹא מַעֲיִד, וְלֹא מַעֲיִדִין עָלָיו: מִפְּנֵי שְׁלֻבָּן גַּם בָּהֶן, וּיְכוּא מִן הַדָּבָר תִּקְלָה וְהִפְסֵד עַל הַדֵּת.

ח. כָּל הַמּוֹרֵד בַּמֶּלֶךְ, יֵשׁ לְמֶלֶךְ רְשׁוֹת לְהַרְגּוֹ. אֲפִלּוּ גָזַר עַל אֶחָד מִשְׂאֵר הָעָם שִׁילָךְ לְמָקוֹם פְּלוּנִי וְלֹא הֵלַךְ, אוֹ שֶׁלֹּא יֵצֵא מִבֵּיתוֹ וַיֵּצֵא חַיִּב מִיתָה; וְאִם רָצָה לְהַרְגּוֹ יַהֲרֹג, שֶׁנֶּאֱמַר "כָּל-אִישׁ אֲשֶׁר-יִמָּרֶה אֶת-פִּיךָ" (יִהוֹשׁוּעַ א, יח).

ט. וְכֵן כָּל הַמְּבֻזָּה אֶת הַמֶּלֶךְ, אוֹ הַמַּחְרֵף אוֹתוֹ יֵשׁ לְמֶלֶךְ רְשׁוֹת לְהַרְגּוֹ, כְּשִׁמְעִי בֶן גֵּרָא. וְאִין לְמֶלֶךְ רְשׁוֹת לְהַרְגַּ אֲלֹא בְּסִיף בְּלָבָד. וַיֵּשׁ לוֹ לְאַסֵּר וּלְהַכּוֹת בְּשׁוּטִים לְכַבּוּדוֹ. אֲבָל לֹא יִפְקִיר מִמוֹן; וְאִם הִפְקִיר, הָרִי זֶה גָזַל.

י. הַמְּבַטֵּל גְּזֵרַת הַמֶּלֶךְ בְּשִׁבִּיל שְׁנַתְּעַסֵּק בַּמַּצּוֹת, אֲפִלּוּ בַּמַּצּוּה

קִלָּה הָרִי זֶה פָּטוֹר: דְּבָרֵי הָרֹב וְדְבָרֵי הָעֶבֶד, דְּבָרֵי הָרֹב קוֹדְמִין.
וְאֵין צָרִיךְ לֹמַר אִם גָּזַר הַמֶּלֶךְ לְבַטֵּל מִצְוָה, שְׂאִין שׁוֹמְעִין לוֹ.
יֵא. כָּל הַהוֹרְגִין נִפְשׁוֹת שְׁלֹא בְּרָאָהּ בְּרוּרָה, אוֹ בְּלֹא הַתְּרָאָה,
אֶפְלוּ בְּעֵד אֶחָד, אוֹ שׁוֹנֵא שְׁהָרַג בְּשִׁגְגָה יֵשׁ לַמֶּלֶךְ רְשׁוּת לַהֲרֹג
אוֹתָם, וּלְתַקֵּן הָעוֹלָם כְּפִי מַה שֶּׁהִשְׁעָה צְרִיכָה. וְהוֹרַג רַבִּים
בַּיּוֹם אֶחָד, וְתוֹלָה וּמַנִּיחָן תְּלוּיִים יָמִים רַבִּים, לְהַטִּיל אִימָה,
וְלִשְׁבֹּר יַד רְשָׁעֵי הָעוֹלָם.